

Saksframlegg

Vår ref.: 26/2065 - 2	Dato: 26.06.2026	Saksbehandler: Live Mestvedthagen Ryen
Behandling av saken:		
Saksnr. 41/26	Utvalg Kommunestyret	Møtedato 08.09.2026

Forslag til ny samarbeidsavtale -IKA Opplandene

Kortversjon av saken:

Under årets representantskapsmøte i IKA Opplandene ble det enstemmig vedtatt et forslag om revisjon av gjeldende samarbeidsavtale. Endringsforslaget var utarbeidet av oppgavefellesskapets styre etter initiativ fra representantskapet. I henhold til Kommunelovens § 19-4, fjerde ledd, krever flere av endringene likelydende vedtak hos samtlige deltakere i oppgavefellesskapet.

Vedlegg

Speiling av samarbeidsavtale for IKA Opplandene KO	26.06.2026
Tabelleksempel ny modell for fakturagrunnlag 2026 IKA Opplandene KO	26.06.2026
Revidert samarbeidsavtale for IKA Opplandene KO i kraft 01012027	26.06.2026

Saksopplysninger:

Formålet med samarbeidsavtalen er å legge forholdene til rette for at deltakernes arkiver håndteres, bevares og formidles i samsvar med arkivlovens formål og bestemmelser. Tolga kommune har pr i dag deponert alt arkivmateriale fra før 1976 til IKA Opplandene KO. Det planlegges også for å deponere/digitalisere byggesaks- og landbruksarkivet i løpet av 2027. IKA Opplandene KO skal sørge for at arkivene blir gjort tilgjengelig for offentlig bruk, forskning og andre administrative og kulturelle formål. En arkivinstruks vedtatt av representantskapet regulerer samarbeidets tjenester og deltakernes ansvar. IKA Opplandene KO er organisert etter kapittel 19 i kommuneloven, men ikke som eget rettssubjekt. IKAs faste organer er representantskapet og styret. Innlandet fylkeskommune er kontorkommune for samarbeidet og har arbeidsgiveransvar for de ansatte, inklusiv daglig leder. Innlandet fylkeskommune sine arkivlokaler skal fungere som arkivlokaler for deltakernes analoge arkiver og elektroniske arkiver.

Vedlagt saken er en "speiling" av avtalen som viser forslag til endringer. Det er også lagt ved et tabelleksempel med sammenligning av fakturagrunnlaget av dagens og ny modell, samt forslaget til ny avtale.

Framdriftsplan:

Anbefalingene forutsetter endringer i samarbeidsavtalen som iht Kommunelovens § 19-4 skal behandles i kommunestyret/fylkestinget i hver av deltakerkommunene/fylkeskommunen. Dette er lagt opp slik:

- Behandling i styret – mars 2026
- Behandling i representantskapet – april 2026
- Informasjon til alle kommunene – april og mai 2026
- Styrebehandling av felles saksframlegg til alle deltakerne – 2. kvartal 2026
- Likelydende vedtak i alle kommunestyrene og fylkestinget innen 1. november 2026
- Iverksetting – 01.01.2027

Saksvurdering:

Forslaget til revidert samarbeidsavtale innebærer en rekke forslag til endringer:

Styresammensetning:

Forslaget til ny samarbeidsavtale innebærer å redusere fra dagens 9 medlemmer til "inntil 7 styremedlemmer". Dette åpner for at representantskapet kan velge færre, hvis det ikke er et tilstrekkelig antall kandidater til vervene. Det er også satt et minimumsantall på 5 styremedlemmer.

Kontigent:

Økonomiplanen fra 2025 og behandlingen av denne i representantskapet samme år, anbefalte en vurdering av beregningsmodell for kontingenten. Kontingenten er regulert i samarbeidsavtalens § 10. Kommunene og fylkeskommunen har ulik beregningsmodell. Det heter i dag: Deltakerkommunene skal betale et årlig tilskudd til IKA (kontingent). Denne fastsettes av representantskapsmøtet som en sum per innbygger i deltakerkommunene. Fylkeskommunens tilskudd består av en sum som reguleres prosentvis på lik linje med innbyggersummen til primærkommunene. Vedtak om tilskudd ut over dette må godkjennes av deltakerkommunene. IKA har ikke myndighet til å ta opp lån og pantsette eiendom og verdier.

Begrunnelser for å vurdere endringer er at dagens modell for kontingent ikke lenger gjenspeiler kostnadene IKA har for den enkelte kommune. Dette skyldes både befolkningsutviklingen og endringen til digitalt skapte arkiver. Dagens modell går utelukkende på innbyggertall. Dette tallet går ned i mange av kommunene, mens det øker i enkelte kommuner. Med kommunalt papirarkiv var det en tydeligere dimensjonering av arbeidsmengde for IKA og innbyggertallet i hver kommune. Opplysningene i arkivene er skapt av fortidens innbyggere. Bestanden deponerte arkiver øker årlig, samtidig blir det færre innbyggere som skal dekke kostnadene til forvaltningen av det økte antallet opplysninger i kommuner med befolkningsnedgang. Med overgang til digitale arkiver har arbeidsmengden for hver kommune økt uavhengig av innbyggertall. Dette har sammenheng med at IKA og kommunene må ha digitale systemer som dekker den kommunale oppgaveporteføljen, og som igjen krever oppfølging og vedlikehold uavhengig av størrelsen på kommunen og arkivmaterialet. Det økonomiske ansvaret blir svært ulikt fordelt uten at det kan begrunnes ut fra det arbeidet IKA Opplandene har for hver av kommunene.

Styret har vurdert ulike modeller og sammenlignet med dagens modell. Noen modeller innebar lav grad av forutsigbarhet, andre ville blitt for kompliserte for alle parter. Disse modellene støttet heller ikke formålet med endringene og ble ikke med i videre vurderinger. Styret falt ned på en modell som støtter godt opp under formålet og er tydelig med antatt like stor grad av forutsigbarhet som dagens modell. Dette er en to-delt beregningsmodell med et grunnbeløp og i tillegg en innbyggerandel for kommunene, mens fylkeskommunens kontingent beregnes ut fra grunnbeløpet og et beløp som reguleres på lik måte med innbyggerandelen.

Styret anbefaler å gå over til denne to-delte beregningsmodellen og foreslår et grunnbeløp på 10 % av netto driftsutgifter fordelt på hver deltakerkommune. Forskjellene mellom dagens modell og denne nye modellen er eksemplifisert med årets budsjett i vedlagte tabell.

Forslag til ny formulering i samarbeidsavtalens § 10 ved endret til ny modell: Deltakerne skal betale et årlig tilskudd til IKA (kontingent). Denne fastsettes av representantskapet med et grunnbeløp på 10 % av netto driftsutgifter fordelt på hver deltaker og en sats per innbygger i deltakerkommunene. Fylkeskommunens tilskudd består i tillegg til

grunnbeløpet av et beløp som reguleres prosentvis på lik linje med innbyggersummen til primærkommunene. Vedtak om tilskudd ut over dette må godkjennes av deltakerne. IKA har ikke myndighet til å ta opp lån og pantsette eiendom og verdier.

Eierandeler:

I § 11 heter det: Den enkelte deltakerkommune/fylkeskommune har like eierandeler i oppgavefellesskapet og like ansvarsandeler for fellesskapets forpliktelser. Styret har vurdert at denne paragrafen ikke er i tråd med §§ 10, 13 og 14 og foreslår

følgende endring: Hver deltaker har en prosentvis eierandel i oppgavefellesskapet som tilsvarer hver deltakers samlede økonomiske bidrag etter § 10.

Ikrafttreden-samarbeidsavtalens § 16:

Det foreslås at denne reviderte avtalen trer i kraft 1.1.2027 under forutsetning av behandling av saken hos deltakerne, samt at historikken til avtalen settes under som rent informative opplysninger. Oppdatert formulering i avtalen blir da: Forutsatt at samtlige deltakere har vedtatt samarbeidsavtalen i samsvar med kommuneloven § 19-4 trår revidert samarbeidsavtale i kraft fra 1.1.2027 og erstatter tidligere versjoner av avtalen.

Mindre endringer i samarbeidsavtalen:

Styret anbefaler også noen små endringer i samarbeidsavtalen:

5.1. I § 1 Er IKAs navn skrevet fullt ut

5.2. I § 3 andre ledd heter det:

En arkivinstruks vedtatt av representantskapet regulerer samarbeidets tjenester og deltakerkommunenes ansvar.

Styret ønsker å legge til en mulighet for rent språklige og ikke innholdsmessige endringer i arkivinstruksen, uten at det krever vedtak i representantskapet. Styret foreslår derfor at leddet endres til:

En arkivinstruks vedtatt av representantskapet regulerer samarbeidets tjenester og deltakerkommunenes ansvar. Styret kan godkjenne språklige endringer i denne.

5.3. I § 5 tredje ledd er april måned erstattet med april.

5.4. I §§ 5 og 8 er begrepet årsmelding benyttet. Årsberetning er korrekt begrep og styret ønsker å erstatte dette.

5.5. I § 15 er tvistemålsloven erstattet med tvisteloven.

5.6. Gjennomgående: Der det står deltakerkommuner som gjelder alle, er dette endret til deltaker. Parentesen rundt KO - (KO) er fjernet som følge av lovendring

Kommunedirektørens innstilling:

Revidert samarbeidsavtale vedtas med de endringer som framkommer av saksutredningen.